

BAZI AVRUPALI RESSAMLARIN “KANA’DA DÜĞÜN” KONULU ESERLERİ ÜZERİNE

Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ

Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi
fbasbug@gmail.com

Öz

Hristiyanlık konularının resim diline aktarılmasında önemli birkaç kompozisyondan biri olan “Kana’da Düğün” konusu, günümüzde de tartışılan ve fikir ayrılıklarının olduğu bir konudur. Fikir ayrılıklarının temelinde Kana’nın coğrafi durumu yatmaktadır. Bu isimle anılan orta doğuda pekçok nahiye bulunmaktadır. Ancak araştırmacıların genel anlamda kuvvetli dayandıkları nokta, günümüzde Lübnan sınırları içinde bulunan, Tire kentinin on kilometre güneydoğusundaki ve İsrail sınırının on iki kilometre kuzeyinde bulunan Kana köyüdür. Bu köyün nüfusu, bugün on bin civarındadır. Nüfusun çoğunluğunu şialar oluştursa da Maronit bir Hristiyan topluluğu da varlığını sürdürmektedir. Avrupalı pek çok ressamın eserlerine taşıdığı bu konu, Hz. İsa’nın annesi ve öğrencileriyle birlikte bir düğün törenine davet edilmesini konu edinmektedir. Bu düğün töreninde konuklara ikram edilen şarap biter ve Hz. İsa, suyu şaraba dönüştürerek, ilk mucizesini gerçekleştirir. Hristiyanlık açısından son derece öneme sahip olan konu, Avrupa’nın ünlü ressamaları tarafından resimlenmiştir. Bu makalede, sanatçılar ve eserleri irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kana, Resim Sanatı, İncil.

ABOUT THE WORKS OF SOME EUROPEAN ARTISTS WHICH IS CALLED “WEDDING IN CANA”

Abstract

“Wedding in Cana” is a subject that is one of the few important compositions that transfers themes of christianity to pictural language. It is also a subject that is still debated and that have opinion differences. The main reason of these differences is the geographical location of Cana. There are a lot of districts with the same name in the Middle East. But the researchers strongly agree on “Cana” village which is on the ten kilometers away to the southeast part of Tyre (within the boundaries of Lebanon) and twelve kilometers away to the Israel boundary. The population of this village is about ten thousand. The shias make the most of population but there is also a maronite christian society. This subject takes place in the pictures of many European artists and it is about the Jesus and his mother and his friend being invited to a wedding ceremony. In this wedding ceremony, the wine offered to the guests finish and the Jesus changes the water to wine and performs his first miracle. This theme is very important for christianity and has been pictured by very important artists of Europe. In this abstract the artists and their work will be analyzed.

Keywords: Cana, Painting, The Bible.

1. Giriş

Resim sanatı tarihi incelendiğinde, mistik, dini, mitolojik unsurların yüzey üzerinde araştırılmaya başlanmasıyla birlikte, sanatçı üslupları ve kullanılan tekniklerin farklılık gösterdiği bir sürecin yaşandığı görülmektedir. Bu süreçte, sanat akımları denen sanatçı birliktelikleri veya

bireysel anlamda etkileşimin olduğu, sanat manifestolarıyla anlaşılan, kavramsal terimlerle sabitleştirilen, biçimsel özelliklerden kurulu bir sanat anlayışı olduğu görülecektir. Bugün yeryüzüne indirilmiş üç semavi dinden Hristiyanlık dini, kilise politikaları doğrultusunda, propaganda ve toplumsal mesajlar bütünü hızla yayma çabası içinde olmuş ve sanat eserlerine taşınan önemli konularla, sanatçılara üretim imkânı tanımıştır. Orta çağdan itibaren hemen hemen bütün azizlerin, havarilerin, Hz. İsa, Meryem tasvirlerinin, İncil’de geçen olayların betimlenmesi, kilise duvarlarının ve el yazmalarının başlıca konusu haline gelmiştir. Dini resim kompozisyonlarının bütün kilise, katedral gibi dini mabetlerin duvarlarına aktarılması yönünde ciddi paralar harcanmıştır. Kiliselerin bu desteklerinin yanı sıra soylu ailelerin, saraylarda yönetici kadroların güçlerinin bir yansıması olarak sanata servet harcadığı görülmektedir. Hristiyanlığın sembol hadiselerinden biri olan günümüzde yeri tartışılmakla birlikte, araştırmaların Ürdün üzerinde mutabık kaldığı “Kana’da Düğün” konusu, dünyaca ünlü ressamların hafızasında farklı kompozisyon biçimlerinde yansımıştır.

Sanat eserleri değerlendirmeleri; nitelme, kanun ve kurallara göre, ideolojik, tarihsel, kişisel ve felsefi olmak üzere çeşitli kriterlere göre yapılmaktadır (Kayhan, 1971: 10). Kana’da Düğün konu itibarıyla spesifik bir konudur. Bu nedenle çok az sayıda ressam bu dinsel konuyu çalışmış ve benzer kompozisyonlarla ele almıştır. Kompozisyonlar üzerine yapılan değerlendirmeler, sanat eleştirisi kurallarından nitelme ve tarihsel olgular üzerinden ele alınmıştır. Ressamların bu konudaki eserlerine geçmeden önce, eserlere konu olan olayın anlatılmasında yarar vardır.

Hristiyanlığın temel dayanağı olan İncil, dört şekilde yazılarak günümüze intikal etmiştir. Bu İncilleri Kilise, Matta, Markos, Luka ve Yuhanna olmak üzere belirlemiştir. Dört İncil arasında en eskisi olduğu kabul edilen Markos İncilidir. Matta ve Luka İncillerinin Markos’dan ilham alınarak yazıldığı varsayılmaktadır. Yuhanna ise oldukça geç yazılmış, mistik yönü ağır basan bir İncil’dir. Matta, Hz. İsa’nın havarilerinden biridir. M.S. 70 yılında Habeşistan’da ölmüştür. İncil, Hz. İsa’nın Mesihliği üzerinde durmaktadır. Markos, Havarilerin reisi olan Petrus’un talebesidir. M.S. 62 yılında Mısır’da ölmüştür. Hz. İsa’nın hayatından bahsetmektedir. Doktor veya ressam olduğu düşünülen Luka, Misyoner Tarsuslu Pavlos’un talebesidir ve havari değildir. İncili M.S. 60’lı yıllarda yazmıştır. İncilde İsa’nın hayatı ve tebliğlerinden bahsedilmektedir. Yuhanna İncilini yazanın aziz Yuhanna’nın bir öğrencisi olduğu üzerinde durulmakla birlikte, Hz. İsa’nın Allah’ın oğlu olduğu tezini savunmaktadır (Kahraman, 1968: 189).

Luka İncili, Vaftizci Yahya’nın doğumundan, İsa’nın göğe yükselişine kadar olan yaklaşık otuz beş yılı kapsamaktadır. Dönemin Yunanlarına hitap ettiği düşünülmektedir.

İncilin yazıldığı dönemlerde Romalılar askerlikte ustalaşmışken, Yunanlar bilgelikleriyle tanınmışlardır. Bu nedenle Luka İncili, İsa’yı kusursuz bir insan ve tanrının bilgeliğinin insan şekline bürünüşü olarak tasvir etmiştir. İsa’nın ibret verici kısa hikâyelerine geniş yer vermektedir. İsa’nın Kutsal Ruh ile olan bağlantısına vurgu yapmaktadır. Hz. İsa’nın Kutsal Ruh’un doğmuş şekli olduğu, Kutsal Ruh’un gücü sayesinde kilisesini kurduğu ve vaatlerini anlatmaktadır (Green, 1995: 10-23).

Kana’da düğün, bazı araştırmacılar tarafından, sanatsal anlamda olmamakla birlikte, dinsel anlamda farklı görüşlere maruz kalmış bir sosyolojik olay olarak değerlendirilmektedir. Dördüncü İncil’de Hz. Meryem, Kana’daki düğünde ve haçın ayağında olmak üzere sadece iki kez görülmektedir. Onun varlığı, Hz. İsa’nın idari anlamdaki konumunu kapsamaktadır. Ancak, Kana’daki olayda rolü birçok yorumcu tarafından farklıdır. Özellikle bazı araştırmacılar, İncil’in 137. Ayetlerinde söz edilen Hz. İsa ile Hz. Meryem arasındaki diyalogları “utanç verici” ifadesiyle yorumlamıştır (Williams, 1997: 679). Bu nedenle, konu sosyolojik, tarihsel, dinsel anlamlarda da etkisini koruyan ve tartışmaya, yorumlanmaya açık bir konudur.

“Kana’da Düğün” özellikle 15. yüzyıldan itibaren pek çok ünlü ressamın eserinde görülen kompozisyonlardan biridir. Hz. İsa’nın mucizelerinden birini gösterdiği ortam resimlenmiştir. İstanbul’da bulunan Kariye Camii’nin (Chora Kilisesi) duvarında da aynı konunun işlendiği görülmektedir (Cömert, 2006: 197).

Konu, Dördüncü İncil’de geçmekte ve İsa’nın Kana’da bir düğüne katılımının anlatılmasıdır. Kültürel ve edebiyat bağlamında incelenmesi gereken sosyal içerikli bir temadır. Sosyal hayatın konusunun, düğün ortamında ele alınmasıyla, düğüne katılan karakterler ve takip eden eylemlerin toplumsal okumaları mevcuttur (Collins, 1995: 102). Fakat bazı araştırmalar, böylesine bir düğünün varlığının kabul edilebileceği üzerinde uzlaşmaya varmışken, Hz. İsa’nın bu düğüne katılıp katılmadığı konusunda belirli bir uzlaşmaya varmadıkları anlaşılmaktadır. Ancak, Birinci yüzyılda Filistinli Yahudi düğünlerinin halka açık olarak yapıldığı bilinmektedir. Dolayısıyla Hz. İsa’nın davet edilmese bile bu düğüne katılmış olabileceği güçlü bir tezdır. Eğer bir kişi o yoldan geçenleri tanyorsa, geçenler de düğüne davet edilmiş olabileceği varsayımı hakimdir (Keener, 2003: 499). İncil’in bir nevi tefsiri şeklinde olan Perikop’dan okunduğu şekliyle, özellikle bu düğünde İsa’nın annesine “Kadın” olarak hitap etmesi, Hristiyan dünyasında farklı tartışmalara yol açmıştır. İsa, damat, baş garson karakterleri, dikkat çekicidir. Onların statüleri, kompozisyona dağılımları ve bu dağılımdaki rolleri, ilahi bir ortamın tasvir edilmesi şeklindedir (Bulembat, 2007: 58).

Makale için seçilen ressam, Avrupa sanatının farklı yüzyıllarda yaşamış öncüleri arasında bulunmaktadır. Giotto, 13-14. yüzyıllar arası İtalya’da yaşamış Rönesans sanatının öncü ressamlarından biridir. Hayatı boyunca İncil’den sahneleri büyük bir ustalıkla eserlerine işlemiştir. Jan Cornelisz Vermeyen, 16. yüzyılda yaşamış Hollandalı bir Kuzey Rönesans ressamı olarak nam salmıştır. Vasari, 16. yüzyılda İtalya’da yaşamış ve Rönesans terimini ilk kez yazan sanat tarihçi ressamdır. 16. yüzyılda İtalya’da yaşamış, Rönesans ressamlarından biridir. Aynı zamanda Manierist sanat akımının öncülerindedir. Tintoretto, 16. yüzyılda Venedik Cumhuriyeti’nde doğmuş ve yaşamış önemli sanatçılardan biridir. Büyük ölçekli dini konulu resimleriyle tanınmaktadır. Maerten de Vos, 16-17. yüzyıllarda yaşamış Flaman sanatının önemli temsilcilerinden biridir. Veronese, 16. yüzyılda yaşamış Venedikli ressamdır. Venedik ekolü olarak bilinen akımın üç temsilcisinden biridir. Jan Cossiers, 17. yüzyıl Belçika sanatının en büyük temsilcilerinden biridir. Murillo, 17. yüzyılda yaşamış, İspanyol sanatçıdır. İspanyol Barok sanat akımının en önemli temsilcilerinden biridir. Makovsky, 19-20. yüzyıl Rus resim sanatının en büyük ressamlarından biridir. Eserlerinde sosyolojik ve tarihi konuları kendine has yorumuyla işlemektedir. Dolayısıyla seçilen ressamlar, Avrupa’nın farklı ülke ve bölgelerine eser üreten, alanında öncü ressamlardır. Farklı yüzyıllarda aynı konuyu ele alsalar da kullandıkları dil ve yorum ressamların üslup farklılıklarını ortaya koymaktadır.

2. Bazı Avrupalı Ressamların “Kana’da Düğün” Konulu Eserleri Üzerine

Kana hadisesi, Yeni Ahit’te geçen bir olaya dayanmaktadır. Bilindiği gibi İncil, Eski ve Yeni Ahit olmak üzere iki şekilde değerlendirilmektedir. Eski Ahit, İbranice yazılmış Tevrat’a dayandırılan nüshaları kapsamakta, Yeni Ahit’te Latince yazılmış ve Hz. İsa’nın kişiliğini ve öğretilerini kapsamaktadır. Kana, Luka İnciline göre Hz. İsa’nın ilk mucizesini gerçekleştirdiği mekandır. Lübnanlı Hristiyanlar, burayı Luka İncilinde geçen kutsal mekân olarak kabul etmektedir. Katolik Ansiklopedisi, bu kutsal mekân için iki yeri tarif etmiştir (Laney, 1988).

Birisi İsrail’in Celile Bölgesi’nde bulunan Nasıra kasabasının 7 km kuzeydoğusunda bulunan yeni adıyla Kafr Kanna köyü, diğeri de Lübnan’ın Tire kentine yaklaşık 18 km uzaklıkta bulunan Kana köyüdür. Her iki yerleşim yerinde de arkeolojik kazılar ışığında bazı bilgilere ve harabelere ulaşılsa da kesinlik kazanmamıştır (Edwards, 2000:26). Hristiyanlık öğretilerinde Luka İncil’i 137. Ayetine göre Hz. İsa ve Hz. Meryem, Naomi’nin düğününe katılmak üzere Çarşamba günü yanında üç kişiyle bu köye gelmiştir. Düğünde her şey güzel giderken, evin sahibi şarabın bittiğini fark etmiştir. Bu durum Hz. Meryem’in kulağına

iletmiştir. Hz. Meryem düğün sahibine, “*Endişelenme, oğlumla konuşacağım. Bize yardım edecek.*” demiştir (137:4.7) ve Hz. Meryem yanına James’i alarak konuyu Hz. İsa’ya açmıştır; “*Oğlum şarapları yok, buna bir çözüm bul der.*” (137:4.8) Hz. İsa, Hz. Meryem’e “*Benim güzel kadının, bunun için ne yapmam gerekiyor*” diye cevap vermiştir. Hz. Meryem, “*Artık zamanının geldiğini düşünüyorum, bize yardım edemez misin?*” demiştir. Hz. İsa, “*Buraya bir şeyler yapmak için gelmediğimi beyan ederim. Neden bu konuda beni sıkıyorsun*” diye cevap vermiştir. Hz. Meryem, “*Ama oğlum, onlara yardım edeceğine söz verdim, benim için bir şey yapamaz mısın?*” demiştir. Hz. İsa bu soru karşısında sinirlenerek Hz. Meryem’e “*Kadın, bu sözleri neden tekrar ediyorsun? Baba’nın cennetteki iradesini beklemeliyiz*” (137:4.8) karşılığını vermiştir. Bu diyalogdan sonra Hz. Meryem çok kırılmış ve yanaklarından gözyaşları süzülmüştür. Sonrasında Hz. İsa, durum karşısında sessizliğini korumuş ve bir süre düşündükten sonra, garsonlara küplerin hepsini suyla doldurmalarını söylemiştir. Küpler suyla doldurulmuş ve bir süre sonra, küpün birinin içindeki su, bir bardağa doldurulmuştur. Evin sahibi, bu bardağın içindeki suyu tatmış ve damada dönerek, normalde geleneksel olan şarabın iyisinin ilk olarak sunulduğunu, ancak burada şarabın iyisinin sona saklandığını söylemesiyle, Hz. İsa’nın suyu şaraba çevirme mucizesinin gerçekleştiği görülmüştür (McGill, 2015: 57).

Ünlü Batılı ressamın eserlerine yansıyan “Kana’da Düğün” konusunun içeriği bu şekildedir. Hz. İsa’nın ilk mucizesi olması, konuyu daha derin ve anlamlı hale getirmiştir. Esasında sadece resim sanatı değil, sanatın farklı disiplinlerinde de konu irdelenmiş ve yansıtılmıştır. Konunun ana unsuru olan Batılı ressamlardan örnekler vermeden önce, ilk olarak çağdaş sanat alanında eser üreten bir sanatçının enstalasyon çalışmasıyla geçmiş ve moderne yaptığı göndermelerin incelenmesinde yarar vardır.

2009 yılında ki Venedik Bienali’nde İngiliz film yapımcısı Peter Greenaway’in “Kana’da Düğün” adını verdiği enstalasyon dikkat çekmiştir. Sanatçı, bu çalışmasında Veronese’nin çalışmasını fon olarak kullanarak, resimde kullanılan figürleri, mekânı, atmosferi, çeşitli ışık oyunları, seslendirmesi ve dijital unsurların yardımıyla şekilden şekle sokarak, adeta yaşayan bir resim haline getirmiştir. Greenaway, bu çalışmasında 16. yüzyılın önemli bir eserini, 21. yüzyıl seyircisiyle buluştururken, uhrevi dünyadan, dünyevi nesnelere doğru bir yolculuk paralelinde ele almıştır (Hanson, 2010: 32). Venedik’te gösterimi yapılan bu mekân, eserin ilk olarak bulunduğu orijinal mekanıdır. Bu çalışmayı izlemeye gelen sanatseverler, çeşitli ışık oyunları ve müzikle, 16. Yüzyıla doğru bir yolculuğa çıkarılmışlardır. Eserin çeşitli renk oyunları ve farklı versiyonları, eserde konu edilen unsurların öne çıkarılması ve diğer kısımların karanlıkta bırakılmasıyla, adeta canlı bir film

atmosferine büründürülmesi, konuyu daha etkili biçimde izleyiciye sunmuştur. Çağdaş sanatın en önemli unsurlarından biri olan devinim kavramının, hareket, ses, renk ve dijital unsurlar yardımıyla izleyici üzerindeki etkisi artırılırken, tarihsel bir olayın farkındalığı materyalist öğelere dönüştürülmüştür. 2009 yılında sunulduğunda, İtalyan sanatseverlerin tartışmalarını yeniden alevlendiren bu gösterim, makalenin konusuna fikir olmuş ve irdelenmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Ancak ilk olarak Kana’da geçen bu olayın ne olduğunun, gelişiminin anlatılması yerinde olacaktır.

Veronese’nin “Kana’da Düğün” adı verilen tablosunun öyküsü ilginçtir. Eser, rahipler tarafından 1562’de Venedik’teki San Giorgio Maggiore Manastırı’nın yemekhanesi için ısmarlanmış; mümkün olduğu kadar çok figür kullanılması şartı konulmuştur. 1563’te tamamlanan eser, 235 yıl boyunca yemekhanenin duvarında asılı kalmıştır. Sonrasında eser, 1797 yılında Napolyon tarafından savaş ganimeti olarak Paris’e götürülmüş, yolculuk sırasında kolay taşınması için ikiye bölünmüş ve Paris’te yeniden birleştirilmiştir. Bu büyük boyutlu eser, Fransa-Prusya Savaşı’nda Brest limanında bir kutuda saklanmış; II. Dünya Savaşı sırasında zarar gelmemesi için bir kamyonla Fransa’da dolaştırılmıştır. Tablonun orijinal mekânı, Venedik’te bulunan San Giorgio Manastırı’nın kilisesidir. Günümüzde Louvre Müzesi’nde sergilenen bu başyapıt, Napolyon’un Fransızlara büyük bir armağanı olarak kabul edilmektedir (www.Louvre.fr, 2018).

Napolyon vasıtasıyla Fransa’ya götürülen resmin boş kalan duvarına, bu resmin bir kopyasının asılması fikri, Venedikli yöneticiler tarafından gündeme getirilmiştir. Bu sebeple, Veronese’nin Kana’da Düğün” isimli çalışmasının bir kopyasının yapılacağı açıklanmış ve uzun çalışmalar sonucunda, duvarda asılı kopya resim tamamlanmıştır. Resmin açılışı bir törenle gerçekleşmiş, Palladio’nun yemekhanesinde toplanmışengin kitle, çok duygusal bir tepkiyle olay anını yaşamıştır. Bu kadar çok insanın bir kopya olduğunu bildikleri çalışmanın önünde duygusal bir tepki yaşayabileceği gerçeği, özgünlük hakkındaki mevcut varsayımların çoğunu yıkmıştır. Basının tepkisi pek çok kişinininki gibi daha da ileriye gitmiş, birçok sanat eleştirmeni, eserin özgünlüğüne sadakatle bağlı bu kopyasının, Louvre’deki abartılı restore edilmiş resimden, daha orijinal olduğunu iddia etmiştir (Lowe, 2010: 13).

Fransa ile İtalya arasındaki bu sanat şaheseri tartışması, uzun yıllar sanat gündemini mutlak surette koruyacaktır. Ancak konuya farklı ressamların yeni bakış açıları getirmesi, pentürel dilin, özgünlük kavramının, sanat akımlarındaki etkinin ve sanatın temel ilkelerinin, yaklaşım biçiminin çeşitliliğini sürdürmesi açısından önemlidir.

Veronese’den tam 260 yıl önce aynı kompozisyonu, ünlü İtalyan ressam Giotto yapmıştır. Az sayıdaki figürle, basit kompozisyon yapısıyla, Orta çağın en büyük ressamı

Giotto, bir şapelin duvarına konuyu resmetmiştir (Resim 1). Giotto’dan 227 yıl sonra ünlü Flaman ressam Vermeyen, konuyu farklı bir bakış açısıyla işlemiştir. Vermeyen’in resminde kullandığı, ışık yapısı, kompozisyondaki ruhani yapıyı farklı biçimde ele almıştır. Daha küçük bir sofrada yenen yemeğe katılan misafir sayısının azlığı dikkati çekmektedir (Resim 2). Yine İtalyan akademik sanatının en büyük üstatlarından olan Vasari, konunun fonuna yerleştirdiği mimari unsurlarla tipik İtalyan resminin devamı niteliğinde esere imza atmıştır (Resim 3). Veronese’nin çağdaşlarından olan dönemin ünlü ressamlarından Tintoretto, aynı konuyu farklı bir bakış açısıyla işlemiştir (Resim 4). Kapalı bir mekânda kurulu sofrada başında davetliler, onlara hizmet eden garsonlar etrafta koşuşturmaca halindedirler. Ünlü Flaman ressam Maerten de Vos’un eserinde kompozisyonun ana merkezinde, Hz. İsa’nın meraklı gözler eşliğinde, küplerin suyla doldurulmasını takip ettiği görülmektedir (Resim 5). Veronese’nin eserindeki kalabalık figürlerin rastgele yerleştirilmemesi ve çok geniş masada yemeğin yenmesi dikkati çekmektedir (Resim 6). Yemekte bulunan kişiler arasında Avusturya Kraliçesi Eleanor, Fransız Kralı I. Francis, İngiltere Kraliçesi I. Mary, Kanuni Sultan Süleyman, İmparator V. Charles gibi ünlü hükümdarları Hz. İsa ile aynı masada buluşturan Veronese, İtalyan ressam meslektaşlarından Tintoretto, Tiziano, Bassano ve kendisini de müzisyenler biçiminde resme yerleştirmiştir. İspanyolların ünlü ressamı Murillo’da bu konuya değinmeden edememiştir. Murillo resminde, sade bir masa etrafında toplanıp yemek yiyen davetlileri ve Hz. İsa’yı konu etmiştir (Resim 7). Hz. İsa bu resimde talimat verir şekilde kompozisyonun sol tarafına yerleştirilmiş, Hz. Meryem kompozisyonun orta kısmında yer almıştır. Rus sanatının en büyük ressamlarından olan Makovsky, konuya biraz daha farklı bir bakış açısı getirerek, tipik Rus romantizmi içinde, renkçi bir anlayışla çalışmıştır (Resim 8). Resimde Hz. İsa açık güneşli bir havada küplerin önünde resmedilmiştir. Benzer konunun farklı ressamların eserlerinde, kurgusal olarak değişik açılardan ele alınması, sanatçıların olayı yorumlamasıyla ilgili bir durumdur. Sanatçılar olayı yorumlarken, kendi bakış açılarını, renklerini, desenlerini izleyiciye yansıtırken, olayın geçtiği coğrafyayı, etnografik özellikleri araştırarak belirli bir disiplin halinde görselleştirirler. Olaya değişik kurgusal açılardan yaklaşan sanatçıların eserleri incelendiğinde, her yönüyle farklı özellikleri barındıran eserler olduğu dikkati çekmektedir. Bu farklılıklar, sanatçıların yaşadıkları coğrafyaya, inanç kültürlerine, sosyolojik konumlarına göre farklılıklar göstermektedir. Dinin öğretilerinin tek olduğu yüzyıllarda, farklı kompozisyonlar halinde, eğitim amacının kutsallığı içinde ele alınan bu dinsel konu, ikonografik açıdan okunacak ve öğrenilecek bir tema olarak farklı sanat müzelerinde ziyaretçilere hitap etmektedir.

Sanatçıların eserinde kurgusal yapı benzerlik gösterse de üslup açısından ressamın tasarım özelliklerini yansıtması açısından birbirinden ayrılmaktadır.

3. Sonuç

Dünyanın farklı ülkelerinden ünlü ressamın değindikleri konu, Hristiyanlığın önemli dinsel konularından biridir. Eserleriyle dünya çapında üne sahip ressamın kompozisyonlarında ortak buldukları nokta, Hz. İsa, Hz. Meryem, davetliler ve küpleri mutlak surette resimlerinin ana merkezine oturtmaları ve açık bir kompozisyon şekliyle izleyiciye sunmalarıdır. Resimlerde bazı üslup ve dönemsel farklılıklar olsa da tema net biçimde işlenmiştir.

Konu, aynı zamanda Katolik mezhebine mensup sanatçıları ele alması açısından da değerlendirilebilir. İlk mucize, olayını gerçekleştiren ruhani unsur, Hristiyanlık öğretilerini kutsallaştırırken, Allah'ın oğluna verilmiş mucizevi kimliği ortaya koymaktadır. Ressamlar, böylesine önemli olayı bir tarihçi ve halk bilimci özelliğiyle işleyerek, Hristiyanlık dinini yüceltmışlerdir. Bu ressamın, kendi coğrafyalarının en büyük ressamıdır ve eserleri, günümüz müzelerinin paha biçilmez koleksiyonları arasındadır.

Türk resim sanatında benzer bir resimsel kurgu düzeni bulunmamakla birlikte, bu şekilde bir tarihsel olaya değinen ressam sayısı yok denilecek kadar azdır. Unutulmamalıdır ki ressamın eserleriyle yaşar. Günümüzden tam 455 yıl önce yapılmış bir resmin tarihsel kavgası ve tartışmaları sürerken, Türk sanatçısı hak ettiği saygınlığa ulaşamamanın sıkıntısı içindedir. Ülkemizdeki eleştirmenlerin, resim sanatı tarihçilerinin bu konulara daha duyarlı olmaları ve ideolojik fikir tartışmalarını, sanatın dışında tutarak, objektif bakış açısıyla yazmaları gerekliliği artık bir zorunluluk halini almıştır. Türk tarihinde tarihsel olaylar anekdotlar, savaş sahneleri vb. konular bol miktarda bulunmasına rağmen, sanatçıların bu konulara yeterli duyarlılığı göstermemesi Türk sanatı adına eksikliklerdir. Hristiyanlığın önemli konularından birini, farklı coğrafyalarda yaşayan sanatçıların kendi üslup özellikleri tekelinde işlemesi, dinsel kardeşliğin simgeci yanını yansıtmaktadır. Türk resim sanatında eser üreten sanatçıların, bu tarz eserleri konu bütünlüğü ve eser özellikleri bakımından incelemesi gereklidir. Böylece kültürel, tarihi ve dinsel değerlerin kavratılmasında, sanat ve tarih eğitimi açısından büyük bir görsel boşluk, bu eserlerdeki görsel notlarla doldurulacaktır.

4. Ekler

Resim 1. Giotto, “Kana’da Düğün”, 1303-1305, Scrovegni Şapeli, Padova, İtalya, (<https://en.wikipedia.org>, 2018)

Resim 2. Jan Cornelisz Vermeyen, “Kana’da Düğün”, 1530-1532, 66,5x85cm, Rijkmuseum, Amsterdam, Hollanda, (<https://www.artbible.info/>, 2018)

Resim 3. Giorgio Vasari, “Kana’da Düğün”, 1566, 40x28cm, Budapeşte Güzel Sanatlar Müzesi, Macaristan, (<http://www.wikiwand.com>, 2018)

Resim 4. Tintoretto, “Kana’da Düğün”, 1561, 435x535cm, Santa Maria Bazilikası, Venedik, İtalya, (<https://savevenice.org>, 2018)

Resim 5. Maerten de Vos, “Kana’da Düğün”, 1596-1597, 268x235cm, Bizim Leydi Katedrali, Antwerp, Belçika, (<https://commons.wikimedia.org>, 2018)

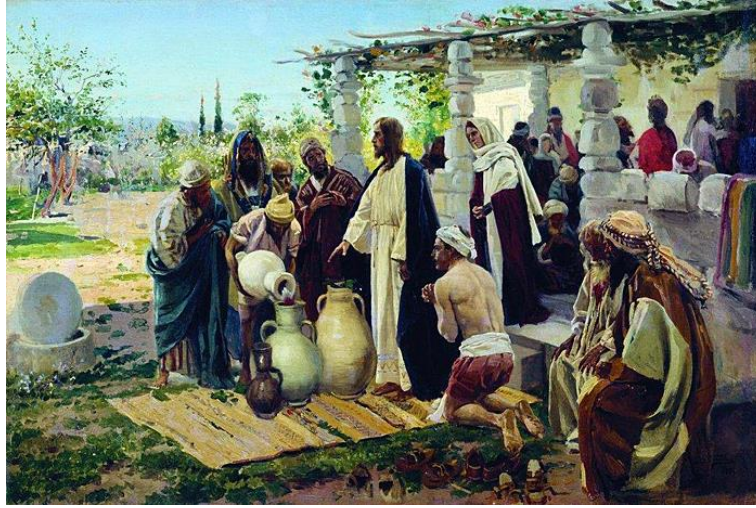
Resim 6. Veronese, “Kana’da Düğün”, 1563, 660x990cm, Louvre Müzesi, Paris, Fransa.

Resim 6. Jan Cossiers, "Kana'da Düğün", 1641-1660, 215x300cm, Saint Waldetrudis Kilisesi, Antwerp, Belçika, (<https://commons.wikimedia.org>, 2018)

Resim 7. Esteban Murillo, "Kana'da Düğün", 1675, 179x235cm, Birmingham Barber Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzesi, İngiltere, (<https://commons.wikimedia.org>, 2018)

Resim 8. Vladimir Makovsky, "Kana'da Düğün", 1887, 215x300cm, Vitebsk Sanat Müzesi, Vitebsk, Beyaz Rusya, (<http://truthbook.com>, 2018).

Kaynakça

- Collins, M. S. (1995). The Question of Doxa: A Socioliterary Reading of The Wedding at Cana. *Biblical Theology Bulletin*, Volume: 25.
- Bulembat, M. J. B. (2007). Head-Waiter and Bridegroom of the Wedding at Cana: Structure and Meaning of John 2.1-12, *Journal for the Study of the New Testament* Volume: 30, No.1.
- Cömert, B. (2006). *Mitoloji ve İkonografi*. Ankara: De Ki Basım Yayım.
- Edwards, D. R. (2000). Sifting Through the Past: the Geospatial Future of Archaeology. *Geo Info Systems* Volume: 10.
- Green, J.. (1995). *The Theology of the Gospel of Luke*. Cambridge University Press.
- Hanson, K. H., (2010). The Language of the Banquet: Reconsidering Paolo Veronese’s Wedding at Cana. *Invisible Culture*, Issue no. 14.
- Kahraman, A. (1965). *Dinler Tarihi*. İstanbul: Sumer Matbaası.
- Kayhan, K. (1971). *Sanat Eleştirisinde Kural ve Ölçüler*. Bursa: Üstünel Matbaası.
- Keener, C., (2003). *The Gospel of John: A Commentary*. Vol 1. Peabody: Hendrickson Publishers.
- Lowe, A. (2010). A Note on the Unveiling of the facsimile of Veronese’s Wedding at Cana. Firenze: L.S. Oischki.
- McGill, R. M. (2015). God’s Getting Married: The Wedding at Cana as a Dramatization of Covenantal Fulfillment, *The Hilltop Review*: Volume 8: Iss. 1, Article 8.
- Laney, J.C. (1988). *Concise Bible Atlas: A Geographical Survey of Bible History*, Michigan: Baker Book House.
- Williams, R. H. (1997). The Mother of Jesus at Cana: A Social-Science Interpretation of John 2:1-12. *The Catholic Biblical Quarterly* Volume: 59, No. 4.
137. mezmur (tarih bilinmiyor). *Yeni Ahit Bölüm 4*.

İnternet Kaynakları

- <http://truthbook.com/jesus/illustrated-stories/the-wedding-at-cana> (Erişim tarihi: 05.03.2018)
- https://en.wikipedia.org/wiki/Marriage_at_Cana (Erişim tarihi: 07.03.2018)
- <http://www.swordofthespirit.net/bulwark/january2013p8.htm> (Erişim tarihi: 12.03.2018)
- <https://www.louvre.fr/en/oeuvre-notices/wedding-feast-cana> (Erişim tarihi: 12.03.2018)
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jan_Cossiers_-_The_wedding_at_Cana,_Jesus_blesses_the_water.jpg (Erişim tarihi: 15.03.2018)
- http://www.wikiwand.com/en/Marriage_at_Cana (Erişim tarihi: 15.03.2018)
- <https://www.artbible.info/art/large/835.html> (Erişim tarihi: 16.03.2018)
- <https://savevenice.org/our-restorations/santa-maria-della-salute-tintoretto-wedding-feast-at-cana/> (Erişim tarihi: 16.03.2018)
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Marten_de_Vos_Cana.jpg (Erişim tarihi: 16.03.2018)
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Barber_Institute_of_Fine_Arts_-_Bartolom%C3%A9_Esteban_Murillo_-_The_Marriage_Feast_at_Cana.jpg (Erişim tarihi: 20.03.2018)